

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

NA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 30 groszy. — Czeka w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Ktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadstawie 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia składowe, tanżajnyne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Kłeska wojsk włoskich w Abisynji.

Włosi oddali Aksum. -- Abisyńczycy dezorganizują przeciwnika. -- Partyzantka oddziałów abisyńskich. -- Krwawa bitwa pod Ual-Ual. -- Sukcesy Abisyńczyków w Erytrei.

ADDIS ABEBA. W całej Abisynji ogłoszono cenzurę wojenną, wobec czego wiadomości, nadchodzące z placu boju są bardzo skąpe. Cenzura jest wykonywana przez oficerów belgijskich. Korespondenci pism i agencji mogą wysyłać depesze, nieprzekraczające 100 słów. Źródła rządowe abisyńskie wogóle nie podają wiadomości o operacjach wojskowych. Dziennikarze, przebywający na terytorjum Abisynji, założyli przeciwko temu protest.

Aksum w rękach Abisyńczyków.

„Święte miasto” Etjopów, Aksum, w którym Włosi urządzili krwawą rzeź zamieszkałych tam kilku tysięcy trędowatych, pozostaje obecnie w rękach Abisyńczyków. Miasto to kilkakrotnie przechodziło z rąk do rąk. Wreszcie jednak oddziały włoskie wycofały się całkowicie rzekomo by nie drażnić uczuć religijnych ludności, poczem okopały się o 7 km. na północ od miasta. Partyzanci abisyńscy pozostają w nieustannym kontakcie bojowym z temi oddziałami armji północnej. W drobnych starciach, trwających bez przerwy niemal, dwa uszkodzone czołgi włoskie wpadły w ręce Abisyńczyków.

Pozatem jeden czołg włoski dostał się Abisyńczykom w czasie walk pod Adigrat, wpadając na pole minowe, urządzone przez Abisyńczyków ze zdobytych granatów ręcznych. Inne czołgi wycofały się w obawie wpadnięcia w podobne pułapki.

ADDIS-ABEBA. Na górę Atale pod Aksum spadł samolot włoski. 2 lotników zabiło się na miejscu, a dwaj są ranni. Piechota włoska w Ogadenie posunęła się naprzód pomiędzy Gerlogubi a Sohari.

Wyścig wojsk.

RZYM. Samoloty włoskie stwierdziły, iż w kierunku góry Edagahamus, położonej na południowy-zachód od Adigratu posuwają się silne oddziały armji ras Sejuma. Ponieważ góra ta jest ważnym punktem strategicznym, panującym nad całą okolicą, dowództwo włoskie wysłało kolumnę askarisów z poleceniem uprzedzenia Abisyńczyków i zajęcia góry.

Pomiędzy wojskami włoskimi a abisyńskimi odbył się w nocy szalony wyścig w zupełnej ciemności przy bardzo niskiej temperaturze i silnym lodowatym wietrze. Wojska włoskie pierwsze zdołały osiągnąć szczyt góry.

ADDIS ABEBA. W dniu wczorajszym podobnie jak dzisiaj, urzędowe czynniki abisyńskie nie udzieliły dziennikarzom żadnych wiadomości z terenu działań wojennych.

Gazy trujące.

LONDYN. Na wszystkich prawie odcinkach frontu północnego toczą się krwawe potyczki, z których Abisyńczycy wychodzą przeważnie zwycięsko, zadając oddziałom włoskim dotkliwe straty.

Eskadry samolotów włoskich dokonywały wywiadów ponad Hawaszem w odległości 130 km. (w linii prostej) od Addis Abeby w tem miejscu, gdzie kolej przekracza most na rzece Hawasz. Inne samoloty włoskie zauważono ponad Harrarem na południe od Diredaau. Lo-

ty pozwalają przypuszczać, że następnym celem armji włoskiej będzie odcięcie armji północnej abisyńskiej od ludności, izolowanie Somali brytyjskiego i francuskiego od Abisynji i zapanowanie nad jedyną koleją.

Straże przednie armji południowej posunęły się o 30 km. naprzód w pustyni Ogadenu. Pomimo braku wiadomości urzędowych wiadomo, że Abisyńczycy pośpiesznie wysyłają posiłki dla armji północnej, która otrzymała liczne transporty sprzętu wojennego z Japonji. Abisyńczycy oskarżają lotników włoskich, iż rzucali na Ogaden bomby z gazami trującymi.

ADDIS ABEBA. Jak słychać, dowództwo wojsk abisyńskich nie zamierza bronić miasta Aksum, wobec czego należy się liczyć z zajęciem tej miejscowości przez Włochów.

Na południu toczą się zacięte walki na szerokim froncie. Brak jest jednak autentycznych wiadomości. Również miejsce pobytu cesarza Haile Selassie nie jest znane.

Marsz naprzód.

RZYM Liczą się tu z zajęciem Aksum. Marsz naprzód będzie kontynuowany. Po wydarzeniach w Genewie stał się on jeszcze bardziej konieczny, ponieważ, według przekonania Włochów, wszelkie możliwości pokojowego załatwienia konfliktu zostały wyczerpane tak, iż konflikt może być rozwiązany tylko zbrojnie, co nie wyklucza, jak podkreśla ją tu, rozmów z dwoma najbardziej zainteresowanymi mocarstwami, t. j. Anglią i Francją.

WASZYNGTON. Rząd włoski zawiadomił departament stanu, że polecił do dowództwa armji w Afryce, aby nie bombardowano budynków prywatnych w Addis Abebie.

Adua i Adigrat zajęte chwilowo.

ADDIS ABEBA. — Jak się okazuje, onegdajszy atak wojsk abisyńskich na Aduę i Adigrat, nie miał na celu oparanowania tych miast, a tylko wzniecenie popłochu i zamętu w szeregach oddziałów włoskich.

Abisyńczycy wiedząc, że siłą nieregularnych wojsk nie utrzymają Adui i Adigrat przez czas dłuższy, poprzestali na wymordowaniu placówek i przepędzeniu Włochów ze śródmieścia, poczem wycofali się na poprzednie stanowiska.

Adigrat pozostawał w rękach Abisyńczyków przez parę godzin, Adua zaś

Śmiertelny bój pod Ual-Ual.

ADDIS ABEBA. — Pułki włoskie odcięte od kilku dni od Ual-Ual, usiłowały przebić się przez pierścień abisyński i stoczyć krwawą bitwę pod miasteczkiem Harit.

Wojska włoskie składały się z organizacji młodzieży faszystowskiej t. zw. „avanguardisti”.

Abisyńczycy przypuścili nocą atak na Włochów, ruszając w bój nieorganizowanymi szwadronami. Zdobyli oni trzy czołgi włoskie, jednak nie mogli ich u-

Marsz Włochów powstrzymany na całym froncie.

HARRAR. Wojska abisyńskie w całej pełni utrzymały się na swych pozycjach, dziesiątkując szeregi włoskie. — W pobliżu Adigrat odparły oddziały Abisyńczyków silny atak Włochów.

Komunikują równocześnie wiadomości o dalszym marszu armji włoskiej przez tereny Abisynji.

Wielką wagę przywiązuje obecnie abisyński sztab generalny do rozpoczętego marszu 50,000 najdzikszych wojowników abisyńskich na Dżidziga (100 km. na wschód od Harraru), gdzie stoczona zostanie jedna z rozstrzygających bitew. W Dżidziga skoncentrowanych zostało dotąd 100,000 żołnierzy abisyńskich. — Miasto jest w gorączkowym tempie fortyfikowane. Koncentracja wojsk abisyńskich na tym odcinku przeprowadzona ma zostać w ciągu najbliższych 5-ciu dni.

Rząd abisyński zarządził natychmiastowe zamknięcie wszystkich szkół w Dżidziga i Harrarze, w obawie przed spodziewanym atakiem powietrznym.

Partyzantka abisyńska.

ADDIS ABEBA. Dowództwo wojsk abisyńskich opracowało nowy plan obrony. Armja abisyńska będzie podzielona na drobne oddziały, zdolne do prowadzenia działań partyzanckich. Oddziały te będą rozmieszczone wzdłuż dróg, które mają się posuwać wojska włoskie. Wzdłuż tych dróg z przerwami po 10 km. będą rozmieszczone oddziały, liczące 800 ludzi każdy, pod dowództwem miejscowych wodzów, doskonale obeznanych z warunkami terenowymi. Zaprowiantowanie wojsk będzie się odbywać na miejscu. Niebezpieczeństwo ataków powietrznych i chemicznych ma być zredukowane do minimum.

jeszcze krócej. Oba ataki, przeprowadzone w porze nocnej z dziką zacieklnością, która sprawiła, że nawet zasieki i pasy drutu kolczastego, rozpostarte w trawie, nie powstrzymały bosych wojowników. Aduę otoczono z trzech stron i zdobyto w walce na noże i bagnety. Z nastaniem dnia triumfujący Abisyńczycy rzucili się do odwrotu. Wojska włoskie nie zdołały nawet zebrać się do kontrataku, gdyż ani jednego partyzanta abisyńskiego nie było już w mieście. W obydwu atakach na Aduę i Adigrat padło paruset żołnierzy włoskich. Strat Abisyńczyków nie podobna ustalić.

Nowe zwycięstwo Abisyńczyków.

ADDIS ABEBA. W pobliżu Aksum doszło ponownie do krwawych walk między wzmocnionymi znacznie oddziałami abisyńskimi a włoskimi. Abisyńczycy brawurowym atakiem zmusili wroga do wycofania się z zajętych pozycji. Bitwa miała charakter niezwykle zacięty. Wojska abisyńskie zdobyły dwa czołgi i kilka dział oraz większą ilość amunicji. Liczba poległych Włochów jest b. znaczna.

Stosunek sił.

BERLIN. Korespondenci z placu boju donoszą w przeddzień bitwy na froncie Makkale — Gondar, że stosunek sił stron walczących przedstawia się jak następuje: Abisyńczycy posiadają na froncie północnym 80 000 armji regularnej i ponad 200,000 ochotników, 20 baterij dział lekkich w czem większość starych dział, 150 karabinów maszynowych i 2 aeroplany.

Włosi rozporządzają na froncie północnym 120 tysiącami armji operującej, 200 baterij, przeszło 200 aeroplanów i wielką ilość czołgów.

PARYŻ. Od chwili rozpoczęcia wojskowych przygotowań Mussoliniego do kampanji we wschodniej Afryce, 12,000 żołnierzy włoskich musiało być odtransportowanych spowrotem z Erytrei i Somali przez Kanał Sueski do Europy, a to z tego powodu, iż zapadli na różne choroby tropikalne, przedewszystkiem na malarję.

ADDIS ABEBA. Nieregularne oddziały abisyńskie, operujące na tyłach Włochów, posunęły się znacznie w stronę portu Massaua. Liczą się z tem, że Abisyńczycy dotrą do tego portu w przeciągu 4 — 5 dni.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych.

LONDYN. Od czwartku stosunki dyplomatyczne między Włochami a Abisynją są zerwane. Przedstawicielstwa dyplomatyczne obu tych państw: włoskie w Addis Abebie i abisyńskie w Rzymie zostały już zlikwidowane, przyczem personel ich opuścił już obie stolice.

B. konsul włoski w Adui znajduje się w niewoli u ras Sejuma, dowódca armji północnej.

RZYM. Fakt, że dotychczas nie ogłoszono żadnej listy strat wojsk włoskich w Afryce wschodniej, wywołuje poważne niezapokojenie w opinii publicznej. Panuje obawa, że straty te są bardzo znaczne.

Uchwała Ligi Narodów.

GENEWA. Wczoraj Zgromadzenie Ligi Narodów uchwaliło powołać komisję dla skoordynowania sankcji przeciw Włochom.

Zadaniem komisji jest zbadanie możliwości stosowania sankcji i ułatwienia ich, jak również przedstawienie Radzie lub Zgromadzeniu każdej sytuacji, która wymagać może wglądnięcia.

Projekt powyższej uchwały opracowany został przez państwa skandynawskie z pomocą Polski.

LONDYN. Prowadzone tu rokowania w sprawie udziału Niemiec w sankcjach

Rozkaz zamordowania ś. p. ministra Pierackiego

wydał Konowalec, dowódca OUN.

WARSZAWA. Dowiadujemy się nowych, rewelacyjnych szczegółów dotyczących zamordowania ś. p. ministra Pierackiego przez organizację OUN. oraz roli, jaką w przygotowaniu i dokonaniu zbrodni odegrały niektóre osoby.

Wszyscy oskarżeni, którzy 18-go listopada staną przed sądem okręgowym oskarżeni są o należenie do Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN.), mającej na celu oderwanie od Polski południowo-wschodniej połaci. Ponadto 7 pierwszych oskarżono o pomoc w zabójstwie oraz o umożliwienie mordercy ucieczki.

Jak przygotowywano zbrodnię.

Inwigilacja ś. p. ministra Bronisława Pierackiego rozpoczęła się już w roku 1933. Rozkaz morderstwa musiał więc wyjść od naczelników władz OUN. już wcześniej. Inwigilację min. Pierackiego prowadził w tym czasie w Warszawie osk. Mikołaj Łebed, absolwent gimnazjum we Lwowie. Rolę łącznika pomiędzy władzami wyższymi OUN. a Łebodem w czasie jego pobytu w Warszawie odegrał inż. Bohdan Pidhajny ze Lwowa. Ponadto Pidhajny skontaktował mordercę Grzegorza Maciejkę z Bandera studentem Politechniki włoskiej. Morderca ministra członek OUN. 20-letni Grzegorz Maciejko, praktykant cynkograficzny ze Lwowa otrzymał rozkaz udania się do Warszawy i zabicia min. Pierackiego w maju 1934 r. od Stefana Bandery.

Bandera utrzymywał również łączność z przeprowadzającym na terenie Warszawy wywiad Łebodem i dostarczał mu pieniądze. Do zadań jego należało także przygotowanie t. zw. w konspiracyjnym języku bojowców ukraińskich „chat”, czyli kryjówek w zakonspirowanych mieszkaniach.

Wyprawiając Maciejkę do Warszawy Bandera wręczył mu pistolet automatyczny, pieniądze, fałszywy dowód osobisty oraz udzielił wskazówek, jaki sposób ma spotkać się z Łebodem. W dostarczeniu rewolweru Maciejcie pomocny był inż. Pidhajny.

Maciejko miał rozkaz zabicia min. Pierackiego wystrzałami z rewolweru, albo przy pomocy bomby. Po przybyciu do Warszawy, co nastąpiło ok. 7 czerwca, a więc mniej więcej na tydzień przed zbrodnią, Maciejko spotkał się z Łebodem, który dostarczył mu bomby oraz udzielił obszernych wskazówek dotyczących trybu życia ministra, zebranych podczas inwigilacji, wreszcie, na krótko przed zbrodnią wskazał osobę ministra, którego Maciejko nie znał. Po moćnicą Łebeda w śledzeniu ministra była 23-letnia Darja Hnatkowska maturozystka gimnazjalna ze Lwowa.

Bomba.

Bomba, którą otrzymał Maciejko sporządzona została w tajemnym laboratorium OUN. w Krakowie przez byłego studenta chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego 30 l. Jarosława Korpyńca. Potrzebnych materiałów dostarczył 26 letni Mikołaj Kłymyszyn, b. student filozofii U. J. Następnie Kłymyszyn nawiązał łączność pomiędzy Korpyńcem i Łebodem, przez co umożliwił wręczenie Łebedowi bomby i przewiezienie jej do Warszawy.

Droga ucieczki mordercy.

Ucieczka Maciejki była zorganizowana już zawczasu. Nad przygotowaniem konspiracyjnych „chat” dla mordercy czuwał 25 l. Iwan Maluca, student Politechniki Lwowskiej, który współdziałał z Łebodem przy śledzeniu ministra.

Natychmiast po dokonaniu zabójstwa i ucieczce przed pościgiem na ul. Foksal, Grzegorz Maciejko wyjechał z Warszawy do Lublina i ukrywał się tam w mieszkaniu studenta Uniwersytetu Lubelskiego Jakóba Czornija. Po przenocowaniu w Lublinie Maciejko pojechał do Lwowa. Tam ukrywał go 25 letni robotnik Eugenjusz Kaczmarzki, b. uczeń V kl. gimnazjum. Kaczmarzki za pośrednictwem b. studenta prawa Mychala zetknął Maciejkę z Malucą, który torował zabójcy dalszą drogę ucieczki.

Maciejko ukrywał się we Lwowie do końca czerwca i przez lipiec. W tym

czasie dwukrotnie porozumiewał się z Malucą za pośrednictwem Mychala. Maluca oddał następnie zabójcę pod opiekę 21-letniej Katarzyny Zaryckiej, studentki Politechniki Lwowskiej, która z polecenia Maluchy udzieliła Maciejce schroniska w Jamnej koło Tatarowa (woj. stanisławowskie). Była to już ostatnia kryjówka Maciejki w Polsce. Dn. 5 sierpnia 1934 roku w godzinach popołudniowych Maciejko przekroczył granicę Czechosłowacji. Do granicy towarzyszył mu Zarycka.

Przez granicę przeprowadził ich oboje aplikant adwokacki ze Lwowa 27-letni Jarosław Rak przez przełęcz Tatarską. Po ujęciu w Polski Maciejko schronił się w Jasinie na terenie Czechosłowacji. Dotychczas nie dostał się on do rąk władz polskich. Pozatem wszyscy wyżej wymienieni uczestnicy z brania zostali aresztowani i siedzą w więzieniu w Warszawie. Rak oddał Maciejkę na terenie Czechosłowacji pod opiekę wybitnego działacza OUN. zagranicą, Jarosława Baranowskiego, brata jednego z morderców ś. p. posła Hołówki, Romana Baranowskiego, skazanego na 10 lat więzienia i ostatnio zmarłego w więzieniu S-to Krzyskiem.

W ucieczce Maciejki do Czechosłowacji pomagała również narzeczona Baranowskiego Anna Czemyryńska. Za Baranowskim i Czemyryńską rozesłane zostały listy gończe, równie jak i za zabójcą Maciejką.

Tymczasem Łebed oraz Hnatkowska uciekli do Gdańska i ukrywali się u zamieszkałego tam członka OUN. Andrzeja Tedy. Za Tedyką rozesłane są także listy gończe.

Po opuszczeniu Gdańska Łebed wyjechał do Niemiec, tam został aresztowany i wydany Polsce. Hnatkowska wróciła do Polki i ukrywała się w okolicach Kossowa, gdzie ją aresztowano.

Listy gończe za Konowalcem.

W toku śledztwa ustalono ponad wszelką wątpliwość, że rozkaz zabójstwa wyszedł z „prowidu” (naczelnego dowództwa) OUN. „urzędującego” zagranicą. Inicjatorami zbrodni byli: prezes prowidu OUN. Eugenjusz Konowalec, referent bojowy OUN. Emil Semnyk i b. rotmistrz armii ukraińskiej Rikco Jarv.

Na tej zasadzie polskie władze prokuratorskie rozesłały listy gończe za Eugenjuszem Konowalcem, Emilem Semnykiem i Rikco Jarym jako podżegaczami do zbrodni zabójstwa ś. p. ministra Bronisława Pierackiego.

Akt oskarżenia, wydrukowany w książce, zawierającej 110 stron druku (250 stron pisma maszynowego), wymienia nazwiska 144 świadków i kilku ekspertów.

Proces toczyć się będzie przy drzwiach zamkniętych.

Wojskowy zamach stanu w Grecji

Dziś przywrócenie monarchji.

ATENY. — Wyżsi oficerowie armji greckiej zjawili się wczoraj u premiera Tsalarisa i zażądali od niego natychmiastowego przywrócenia monarchji w drodze głosowania zgromadzenia narodowego. Po tem demarche oficerów zwołane zostało posiedzenie rady ministrów, na którym rząd podał się do dymisji.

Wyżsi oficerowie zwrócili się do gen. Kondylisa z prośbą, ażeby stanął na czele rządu. Gen. Kondylis przychylił się do tej prośby.

Premier Kondylis objął również tekę ministra marynarki. Admirał Oconomu został mianowany ministrem wojny, gen.

Papagos — ministrem lotnictwa, gen. Nikolsidos objął stanowisko wicepremiera, ministrem spraw wewnętrznych został Theotokis.

Nowy rząd został wczoraj wieczorem zaprzysiężony, dziś zaś popołudniu stanie przed zgromadzeniem narodem, które uchwali niezwłocznie przywrócenie monarchji, a jednocześnie powierzy gen. Kondylisowi regencję do chwili zakończenia plebiscytu, który odbędzie się 3 listopada. Równocześnie król Jerzy zaproszony zostanie do powrotu do Grecji.

W całej Grecji ogłoszono stan wojenny.

Mobilizacja bojówek w czeskim Cieszynie.

MOR. OSTRAWA. W związku z zapowiedzianą na dzień 28 b. m. przez czeski Sokół wielką antypolską manifestacją w czeskim Cieszynie, zarząd bojówek partji narodowo-socjalistycznej t. j. beneszców wydał w okręgu morawsko-śląskim rozkaz mobilizacyjny, w którym poleca wszystkim oddziałom przybycie na dzień 28 b. m. do czeskiego Cieszyna.

Wynik głosowania w Kłajpedzie.

Niemcy — 24, Litwini — 5 mandatów. KOWNO. Ogłoszono urzędowo wynik wyborów do sejmiku kłajpedzkiego: Niemcy otrzymali 24 mandaty, Litwini — 5

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne podaje następujące liczby głosów, oddanych przy głosowaniu do sejmiku kłajpedzkiego: na listę niemiecką — 1,551,465, na listę litewską — 369,407 głosów (każdy wyborca głosował na pełną listę kandydatów do sejmiku).

W obliczeniu brak jeszcze głosów z okręgu Jugatan, które nie mogą jednak wpłynąć na ogólny wynik.

Rokowania w górnictwie i hutnictwie.

KATOWICE. Wczoraj rozpoczęły się w Katowicach prace komisji, złożonych z przedstawicieli pracodawców i robotników, które zajmą się zagadnieniem skrócenia czasu pracy w górnictwie i hutnictwie oraz sprawą finansów Spółki Brackiej.

W związku z tem udali się z ramienia Min. Opieki Społecznej do Katowic: główny inspektor pracy, dyr. M.

Klott, nac. W Bruner, nac. J. Zagrodzki, radca Z. Wróblewski.

Niemcy w obliczu ciężkiej gospodarczo zimy.

BERLIN. Wczoraj w operze Krolla otwarto akcję pomocy zimowej t. zw. „Winterhilfe”.

Akcja ta ma na celu zbieranie funduszy i żywności celem umożliwienia najbardziej potrzebnej ludności przetrwania zimy. Ubiegłej zimy zebrano na ten cel 367 milionów marek, obecnie zamierzone jest przekroczenie granicy 400 milionów marek ze względu na bardzo ciężką zimę, jaka czeka Niemcy. Jak wiadomo, niemiecki Instytut badania konjunktur zapowiada wzrost bezrobocia w przyszłej zimie. Wypuszczono obecnie tysiące młodzieży z szeregów „służby pracy”, którzy poważnie zasila kadry bezrobotnych.

Kino „LUNA”

DZIŚ film na podobieństwo rozgrywającej się wojny w Abisynji p.t.

BENGALI

na czele Gary Cooper

Ceny miejsc zwykłe.

przeciwko Włochom, przybrały obecnie, jak słychać, niespodziewany obrót.

Wrazie przyłączenia się Niemiec do sankcyj przeciwko Włochom wyrazi Anglja gotowość udzielenia Niemcom pożyczki w wysokości strat materialnych, jakieby ponieść mogli Niemcy, uczestnicząc w sankcjach gospodarczych przeciwko Włochom.

Pozatem miałyby Niemcy zobowiązać się w danym wypadku do wysłania jednego ze swych krążowników na morze Śródziemne celem poparcia floty brytyjskiej w czasie ewentualnych operacji morskich.

GENEWA. Jak słychać, większość delegatów w Genewie odnosi się bardzo sceptycznie do wyniku sankcyj. Wobec tego jednak, że w Genewie od kilku dni panuje wrażenie, iż Włosi napotkali w Afryce na większy opór, niż oczekiwali, oświadcza się, że najgorszą sankcją stanowiłoby pozwolenie Włochom na dalsze prowadzenie wojny.

Pozatem panuje w Genewie przekonanie, że Anglja za 6—8 tygodni przystąpi do blokady portów włoskich w Erytrei i Somali.

Mussolini gotów do rokowań.

RZYM. „Giornale d'Italia” w artykule p. t. „Od Adui do Genewy” pisze: — „Włochy po wspaniałym triumfie pod Aduą kontynuują swój zwycięski marsz na południe. Pomimo to Mussolini gotów jest przystąpić do zbadania istoty konfliktu i podjąć rokowania z dwoma zainteresowanymi mocarstwami”.

Artykuł ten wzbudził duże zainteresowanie we Włoszech. „Dwa mocarstwa zainteresowane” — oznaczają oczywiście Anglję i Francję. Znaczący to więc, iż Mussolini pragnie paktować po za Ligą Narodów.

Międzynarodowa afera szmuglu walut z Łotwy do Polski.

WARSZAWA. Władze śledcze zostały powiadomione przez łotewską policję kryminalną o wykryciu wielkiej afery międzynarodowej szmuglu walut z Łotwy do Polski.

Na Łotwie obowiązują restrykcje dewizowe, to też wywóz walut do państw ościennych jest surowo karany. Policja łotewska wpadła na trop szmuglerzy walut, ustaliła, że waluty zagraniczne przesyłane były do jednego z kantorów bankierskich w Warszawie.

Do odpowiedzialności karnej w Łotwie będą pociągnięci obywatele łotewscy, a mianowicie: znany przemysłowiec w Rydze, Efuno, którego żona nie dawno bawiła w Warszawie i zajmowała się przewożeniem walut oraz 3-ch członków gieldy.

Całe społeczeństwo rumuńskie przeciw sojuszu z Rosją.

BUKARESZT. Społeczeństwo rumuńskie odnosi się zdecydowanie odmownie do planowanego zawarcia paktu rumuńsko-sowieckiego, na mocy którego armja czerwona miałaby prawo przemarszu przez terytorjum Rumunii na wypadek wojny.

Nietylko stronnictwa radykalne, pracownicze, ale także t. zw. front konstytucyjny, składający się z partji Jerzego Bratianu i marszałka Averescu wypowiada się kategorycznie przeciwko temu paktowi. Również i Vajda Volvod przywódca frontu rumuńskiego, stwierdza obecnie, że przemarsz armji czerwonej przez terytorjum Rumunii nie wróżyłoby nic dobrego.

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś i dni następnych
Wielkie arcydzieło nowej produkcji
sowieckiej! — Pierwszy film sowiecki
pełen słońca i uroku

Nowi Ludzie

Dramat miłosny z życia Komsomolców
W rolach gł.: Asy filmu sowieckiego
W. Gardin i M. Moskwin
oraz uroczą parą kochanków
J. Zejmo i M. Wiktorow.

Nad program: Najświeższe aktualności
Foxa, Groteska rysunkowa
Dodatki dźwiękowe PATA.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 12 października. Maksymiljana Wschód słońca o g. 6,02. Zachód o g. 16,59

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

W nocy z soboty na niedzielę: I Aleja, Wieluńska.

Przedłużenie moratorium mieszkaniowego.

Nie będzie eksmisji od 1 listopada.

Jak już donosiliśmy, z dniem 1 listopada wchodzi w życie moratorium mieszkaniowe, t. zn. odroczenie eksmisji dla bezrobotnych, zajmujących mieszkania jedno i dwuizbowe. To zimowe wstrzymanie eksmisji obowiązywać będzie do 1 kwietnia roku przyszłego. Ponieważ prolongata ta odbywa się automatycznie, żadne eksmisje w stosunku do bezrobotnych, zajmujących małe lokale, nie będą wykonywane.

Władze częstochowskiego oddziału Syndykatu Dziennikarzy. Wczoraj odbyło się ogólne zebranie członków częstochowskiego oddziału Syndykatu Dziennikarzy. Zebranie odbyło się pod przewodnictwem przedstawiela Wydziału Wykonawczego Zarządu Głównego Związku Dziennikarzy R.P. red. Władysława Dunin-Wasowicza. Na zebraniu zapadła uchwała przyłączenia oddziału jako jednostki autonomicznej do Syndykatu Śląska i Zagłębia w Katowicach. Przewodniczącym Zarządu Koła Częstochowskiego ponownie obrany został jednogłośnie redaktor Antoni Stankiewicz, również jednogłośnie do Zarządu wybrani zostali: kol. Kazimierz Jędrzejczyk (skarbnik) i kol. D. Geszychter (sekretarz).

Czarna kawa LOPP'u. Oddawna wymarzona, oddawna oczekiwana „Czarna kawa LOPP'u” w salonach „Polonji” już jutro w sobotę 12 b. m., a więc do zobaczenia!

Ciekawy odczyt. W sobotę, dnia 12 b. m., o godz. 19.30 w sali Rady Miejskiej przy ul. Dąbrowskiego 14, odbędzie się bardzo ciekawy odczyt o Gorlicach p. t. „Kraina stu cmentarzy”. Odczyt wygłosi burmistrz miasta Gorlic p. Andrzej Kwaskowski.

Wstęp 50 groszy.

„Dzień działkowca”. W dniu 12 b. m., o godz. 13.30 w Magistracie, sala Nr. 8, nastąpi otwarcie ciekawego pokazu, ilustrującego stan plantacji miejskich i ogródków działkowych w Częstochowie, w chwili obecnej.

Na całość złożą się: pokaz zieleni, kwiatów, zbiorów, planów i fotografii.

Losy I-ej klasy

do nabycia w szczęśliwej kolekturze

Kantor Wymiany i Loterii

J. WEKSLER

Aleja 6.

NAJWIĘKSZA WYGRANA

zł. 1.000.000 milion

Zarząd Komitetu Rodzicielskiego Państw. Gimn. im. R. Traugutta w Częstochowie

zawiadamia Rodziców i Opekuńców

uczniów, że **Doroczne Walne Zebranie**

odbędzie się dnia 5 listopada 1935 r.

o godz. 19-ej w lokalu Gimnazjum przy Alei Wolności 13.

Nieprawdą jest!

Prezydent Mackiewicz zdementował kłamliwy artykuł ławnika Piątkowskiego.

Wczorajsze obrady budżetowe zaakcentowane zostały silnym akordem pro testu ze strony prezydenta miasta. Protest ten, a raczej sprostowanie, dotyczyło alarmującego artykułu, jaki ukazał się w „Gońcu Częstochowskim” z dn. 6. 10. rb. pod alarmującym tytułem.

„7-my milion deficytu. Tradycja na ratuszu częstochowskim”.

Artykuł ten napisany i podpisany został przez p. Jana Leopolda Piątkowskiego, ławnika zarządu miejskiego.

Jeżeli uwzględnić, że artykuł ten, zawierający fałszywe cyfry i tendencyjne w fatalnym i fałszywym świetle ukazujący gospodarkę miejską, pisany był przez ławnika, a zatem członka zarządu miejskiego, to takie postępowanie nazwać trzeba kategorycznie nieetycznym.

Wprawdzie p. Piątkowski wyznał szczerze po wyjaśnieniu prez. Mackiewicza, że działał w nieświadomości, że żałuje popełnionego błędu i umieścił publiczne sprostowanie, to jednak ten akt skruchy był znacznie spóźniony, bo nastąpił dopiero na skutek protestu prezydenta miasta i po potępieniu przez Radę metod członka zarządu, którego obowiązkiem jest współpracować a nie szkalować w sposób kłamliwy i lekkomyślny gospodarkę samorządu miejskiego.

Protest prezydenta Mackiewicza.

Po otwarciu sesji budżetowej, prezydent Mackiewicz zwrócił się do Rady w następujących słowach:

Wysoka Rado!

Zabieram na chwilę głos, aby za protestować wobec wysokiej Rady i wobec społeczeństwa przeciwko niegodności, która znalazła swój wyraz w artykule, umieszczonym w niedzielnym numerze „Gońca Częstochowskiego”.

Tem głębiej dotyka mnie i mój obóz ta niegodność, że znalazła się ona prawdopodobnie przez niedopatrzenie na łamach dziennika poważnego. Wierzę, że artykuł ten byłby się na jego łamach nie ukazał, gdyby kierownictwo dziennika mogło wiedzieć, jak wiele nieprawdy i ignorancji przyszło mu podać do wiadomości publicznej.

Do powyższego artykułu Zarząd Miejski zgodnie z art. 22 dekretu z dn. 7.11. 1919 zgłasza następujące sprostowanie:

1) Nieprawdą jest, że gospodarkę miejską obciąża 7 my milion deficytu, — natomiast prawdą jest, że gospodarki miejskiej nie obciąża za lata ubiegłe 7-my milion deficytu. Według stanu na dzień 1 kwietnia 1935 całkowity deficyt obciążający gospodarkę miejską wynosił 1.885.944 zł. 52 gr., co stwierdza sprawozdanie rachunkowe za rok budżetowy 1934/35, strona 121.

2) Nieprawdą jest, że deficyt za rok budżetowy 1934/35 wynosi 983.675 zł., natomiast prawdą jest, że deficyt budżetu nadzwyczajnego za rok 1934/35 wynosił 349.664 zł. 51 gr. a budżet zwyczajny zamyka się nadwyżką — 410.147 zł. 27 gr., co stwierdza zamknięcie rachunkowe za rok budżetowy 1934/35, strona 2-ga.

3) Nieprawdą jest, że deficyt komisarza Gieltla za niespełna trzy kwartały wynosił 203.670 zł., komisarza Bratkowskiego za dwa kwartały 575.468 zł., komisarza Mazura i wice-komisarza Madeyskiego za dwa lata 1.007.367 zł., natomiast prawdą jest, że wykazane w artykule cyfry są zmyśnione i nie znajdują oparcia w żadnym zamknięciu budżetowym.

4) Nieprawdą jest, że Tymczasowy Prezydent słownie i faktycznie podtrzymuje tradycję deficytów, natomiast prawdą jest, że zamknięcie rachunkowe budżetów zwyczajnych za lata budżetowe 1933/34 i 1934/35 wykazują nadwyżki budżetowe, przyczem rok budżetowy 1933/34 wykazuje nadwyżkę w kwocie 809.323 zł., rok zaś budżetowy 1934/35 nadwyżkę w kwocie — 410.147 zł.

5) Nieprawdą jest, że deficyt za r. bieżący wynosi już 114.000 zł. i wzros-

nie do końca roku budżetowego do 270.000 zł., natomiast prawdą jest, że w obecnej chwili nie można stworzyć obrazu deficytowej gospodarki za rok bieżący, gdyż obecnie wobec największego nasilenia robót sezonowych oraz zatrudnienia na nich bezrobotnych niektóre pozycje po stronie wydatków zostały wykonane w 100 proc., podczas gdy wpływy na te cele przeznaczony będą do końca roku budżetowego. Na wyrównanie tego rodzaju naturalnego zjawiska służy normalnie kapitał obrotowy oparty o odpowiednie przepisy prawne.

6) Nieprawdą jest, że deficyty do końca bieżącego roku wzrosną poza sumę 6.000.000 zł., natomiast prawdą jest, że deficyty do końca bież. roku nie wzrosną ani poza sumę 6.000.000 zł., ani jej nie osiągną. Istniejący w roku budżetowym 1934/35 deficyt został spowodowany koniecznością wykończenia dawno rozpoczętych inwestycji miejskich, a więc: olbrzymiego budynku szkolnego przy ul. Narutowicza, domów robotniczych i domu Opieki Społecznej, przeprowadzenia remontu koszar, ułożenia asfaltu w III Alei, oraz spłata zaległości z lat poprzednich w kwocie 513.371 zł. Z powyższego wynika, że gdyby nie konieczność spłaty zaległości zobowiązań, rok budżetowy 1934/35 zostałby zamknięty nadwyżką 2.236 zł.

W artykule powyższym zobrazowanie gospodarki miejskiej, względnie analiza deficytów budżetowych opiera się na nieznanym i nieznajomości prawa budżetowego względnie przepisów o kasowości, rachunkowości Związków samorządowych, a w szczególności rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z dnia 6.12.1932. Podkreślić tu należy w szczególności to, że do roku budżetowego 1931/32 zamknięcia budżetowe zawierały t. zw. zaległości czynne, które począwszy od 1932/33 roku w sprawozdaniach tych figurować nie mogą, w konsekwencji więc lata gospodarki miejskiej do 1931/32 roku wykazywały formalnie nieznaczne niedobory, względnie nawet nadwyżki, podczas gdy w rzeczywistości, według obecnie obowiązujących przepisów rachunkowych lata te wykazały znaczne deficyty”.

Element walki „narodowej”.

Tu prezydent Mackiewicz cytuje szereg cyfr i umotywowanych, opartych na pozycjach budżetowych i uzasadniających słusność niezbitą tego dowodzenia, poczem w następujących słowach piętnuje metody walki zastosowanej przez Stronnictwo Narodowe na terenie gospodarki samorządowej:

„Nie mogę powstrzymać się od omówienia powyższego artykułu pod względem obywatelskim i etycznym.

Jakie pobudki poza elementem walki „narodowej” kierowały p. ławnikiem Piątkowskim — nie wiem, w każdym bądź razie muszę stwierdzić, że nie dla podniesienia wydajności gospodarki miejskiej, nie dla złamania deficytów budżetowych ukazał się wspomniany artykuł. Dla innych zgoła efektów był napisany i ogłoszony. P. Piątkowski wie, że suma 7 milionów zł. ma swój ciężar gatunkowy, że swoim ogromem przynajmniej każdego śmiertelnika. Że wydany pieniąż musi wywołać powszechne niezadowolenie i nie mniej silny niepokój.

Ze względów obywatelskich p. Piątkowski oddał miastu niedźwiedzią przysługę. Przez swój artykuł p. Piątkowski może poderwać w bardzo silnym stopniu kredyt miasta, już i tak silnie osłabiony istniejącymi stosunkami gospodarczymi. P. ławnik wywołał silny niepokój wśród obywateli-płatników, którzy opierając się na jego wywodach słusnie mogą rozumować, że ciężary podatkowe w niesłychanym stopniu wzrosną. W ten sposób p. Piątkowski chciał poderwać zaufanie społeczeństwa miejscowego do obecnych i byłych władz miejskich, a przez to do Rządu i Państwa. A to nie jest dowodem lojalności obywatela wobec m. Częstochowy. Poza to chcę podkre-

lić, że w każdej walce obowiązuje etyka wszędzie trzeba się kierować prawdą, bo tylko szlachetność zwycięża”.

Sodalis Marjanus.

Następnie p. prezydent Mackiewicz zwraca się do klubu radzieckiego Stronnictwa Narodowego z zapytaniem:

„Czy przystoi ławnikowi magistratu udzielać fałszywych informacji społeczeństwu, którego zaszczytnym mandatem ławnika obdarzyło?”

„Jakie kwalifikacje upoważniają p. Piątkowskiego do pisania w dziennikach o tak trudnym zagadnieniu, jak analiza budżetu, względnie gospodarki miejskiej?”

„Trzymiesi czny kurs pod kierownictwem b. w. cekomisarza Madeyskiego, który p. Piątkowski skończył w magistracie — to chyba zamałe przygotowanie fachowe”.

Wreszcie prezydent zwraca się do autora kłamliwego artykułu p. ławnika Piątkowskiego temi słowy:

„Czy godzi się, aby Sodalis Marjanus — a „sodalis” oznacza rycerz — tak dalekim był w życiu od tego pojęcia. Krzywdę, wyrządzić komuś, panie ławniku, łatwo, ale ją naprawić — niesłychanie trudno. Ufam jednak, że zła opinia, którą mnie chce koniecznie urobić p. Piątkowski, nie trafi do ludzi rozumnych i oświadczam, że w walce rycerskiej każdemu przeciwnikowi placu dotrzymam, ale tych, którzy w powyższy sposób chcą ze mną walczyć — zignoruję”.

Akademicy, powołani, do wojska, zwolnieni od czesnego.

Ministerstwo Oświaty zarządziło, by studenci, którzy muszą przerywać swoje zajęcia dla odbycia powszechnego obowiązku służby wojskowej, zwalniani byli na czas pobytu w wojsku od czesnego. Akademikom powołanym do wojska udzielane będą urlopy bez obowiązku ponoszenia jakichkolwiek opłat.

Z Teatru Miejskiego.

Dziś w piątek i codziennie ciesząca się niesłabnącym powodzeniem znakomita komedia Al. hr. Fredry „Siuby panieńskie” w premierowej obsadzie z pp.: Święcicką, Zarebińską, Tomaszewską, Dobrowolskim, Bończą, Bernatowiczem i Kwaskowskim.

Początek o godz. 20.30.

Przedprzedaż biletów w księgarni p. Kruszyńskiej II-ga Aleja 23 (dawnej księgarni Święckiego).

W próbach nowość scen zagranicznych wesoła komedia angielska Huxleya „Wiosenne sprzątanie” z Zarebińską i Dobrowolskim w rolach głównych. Reżyserja Zygmunta Bończy.

Dyrekcja Teatru Miejskiego, chcąc dać możliwość publiczności mieszkającej na peryferiach, wygodnej komunikacji powrotnej z teatru, weszła w porozumienie z dyrekcją autobusów miejskich i w każdą sobotę i niedzielę po przedstawieniach wieczornych odchodzić będą sprzed gmachu teatru autobusy do Częstochowianki, Rakowa, Stradomia i Zająca.

Dr. med.

M. Wizenfeld

Choroby uszu, nosa i gardła

b. lekarz i operator Kliniki prof. Nejmana we Wiedniu.

Przyjmuje

ul. Śląska 15

tel. 17-84.

FUTRA GOTOWE DAMSKIE I MĘSKIE
lisy, błamy skórki
w wielkim wyborze poleca
FIRMA
MICHAŁ AJDELMAN
Częstochowa, Piłsudskiego 2.

Wycieczka szkolna z Krakowa. W dniu 10 b. m. o godz. 9.35 przybyła do Częstochowy wycieczka państw. gimn. Nr. 5 z Krakowa, w liczbie 100 osób.

Właściciel domu ma obowiązek naprawić piec. Często są zatargi pomiędzy właścicielami domów, a lokatorami w sprawie naprawy pieców. Zwłaszcza spory takie są na porządku dziennym w obecnym okresie przedzimowym. Niejednokrotnie spory o piec były rozstrzygane przez sądy, a nawet przez Sąd Najwyższy.

Mianowicie zdecydowano, iż naprawa pieca obowiązuje właściciela domu, o ile piec jest zepsuty wskutek normalnego zużycia. Natomiast o ile piec został zniszczony przez lokatora z wyraźnej jego winy, naprawa należy do obowiązku lokatora.

Pomarańcze będą tańsze niż w ub. roku. Wobec zbliżającego się nowego sezonu na pomarańcze hiszpańskie, importerzy owocowi czynią starania o podwojenie kontyngentu. Należy nadmienić, że w ub. roku sprowadzono około 1.500 wagonów pomarańczy po taniej cenie.

W b. roku cena tych owoców ma być jeszcze niższa. Wrazie sprowadzenia 3 000 wagonów, pomarańcze kosztowałyby około 1 zł. za kg.

Dwudniowe ferie szkolne w Święto Nlepodległości. Ponieważ rocznica odzyskania niepodległości przy pada w roku bież. w poniedziałek, w szkolnictwie nastąpią dwudniowe ferie, a mianowicie 10 i 11 b. m. Tegoroczny obchód będzie miał charakter bardzo skromny z powodu zgonu śp. Marszałka Piłsudskiego.

Warunki sprzedaży mięsa. — Rozporządzenie ministra opieki społecznej o dozorcze nad mięsem i przetworami mięsnymi przedłuża do dnia 30 czerwca 1936 roku termin przystosowania miejsc sprzedaży mięsa oraz wytwórni i miejsc sprzedaży wytworów mięsnych oraz wędzarni przemysłowych do przepisów rozporządzenia z dnia 30 czerwca 1932 roku.

Pozatem rozporządzenie przedłuża do dnia 31 grudnia 1936 roku termin, po którym wytwórnie wędliniarskie w dzielnicach osiedli, mających urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, powinny się mieścić w lokalach, połączonych z siecią wodociagową i kanalizacyjną.

Tytuł aptekarza nadawać ma minister. Opracowany został projekt ustawy o wykonywaniu zawodu aptekarskiego. Według tego projektu zawody personel aptekarski mają stanowić: aptekarze, asystenci aptekarscy i aspiranci aptekarscy. Tytuł aptekarza ma nadawać min. opieki społ.

Dr. E. Petrykat

powrócił

CHOROBY SKÓRNE i WENERYCZNE
Przyjmuje od 11—12 i od 5—8 wiecz.

CZĘSTOCHOWA
II Aleja 29 telefon 24-38.

Sygnatura: Km, 700-34.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krzepicach Stanisław Michałowski, mający kancelarię w Krzepicach przy ulicy Częstochowskiej Nr. 29 na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 października 1935 roku, o godz. 12 w poł. we wsi Ostrowy, gm. Miedźno, odbędzie się druga licytacja ruchomości, należących do Ks. Leona Pawłowskiego, składających się z 2 ch krów, 2-ch jałowic, macioryj knura, radio-aparatu 5 lampowego i garnituru mebli oszaczonych na łączną sumę 1910 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 8 października 1935 roku,
Komornik St. Michałowski.

Willa w ogrodzie sucha, zdrowa, okolona świerkami BEZ PODATKÓW.

4 pokoje z kuchnią, Taras, Hol.
Do sprzedania — tanio na dogodnych warunkach. Ewent. do wdzierżawienia
Tamże piękne parcele ogrodowe (17-letnie drzewka owocowe).

Wiadomość: Lekarz-Dentysta MICHAŁ GREJNIEC w Częstochowie II Aleja 24.

Zgubione książkę wojskową wydaną przez P.K.U. Częstochowskie na imię Izrael-Lejbuś Besterman.

Prawo do bogactwa mamy wszyscy —

nie omijają zatem szczęścia, kupując

dziś jeszcze los

w słynnej z wielu większych wygranych

Kolekturze ANTONIEGO EGERA

Częstochowa, Aleja 14 — tel. 14-41.

Szkoła Koedukacyjna im. Zofji Wajnsztokówny

w Częstochowie, Aleja 20, telef. 10-78

przyjmuje zapisy do wszystkich klas. Egzamin systemem lekcyjnym.

Do przedszkola przyjmuje się dzieci od lat 3-ich. Zajęcia w przedszkolu odbywać się będą **przed i po południu.**

Dla niezamożnych ulgi.

KURSY JĘZYKOWE przy szkole przyjmują zapisy na języki: angielski, francuski i niemiecki.

W niedzielę zakończenie „Turnieju gier sportowych“ redakcji „Słowa Częstoch.“

Ze względu na mające odbyć się jeszcze rozgrywki pań w siatkówce, zakończenie „Turnieju gier sportowych“ redakcji „Słowa Częstochowskiego“, które miało odbyć się w ub. niedzielę, nastąpi w nadchodzącą niedzielę.

Zakończenie Turnieju będzie miało przebieg uroczysty. W akcie wręczenia nagród zwycięskim drużynom wezmą udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, samorządowych i sportowych.

Nagrody są przechodnie. Stanowią je trzy piękne puchary: 1) redakcji „Słowa Częstochowskiego“ za koszykówkę pań, 2) prezydenta miasta p. Jana Mac kiewicz za siatkówkę pań i 3) inż. Artura Frankę za siatkówkę pań.

Obecnie wiadomo już, że tegorocznym zwycięzcą Turnieju zarówno w koszykówce jak i w siatkówce pań jest K. O. S. „Victoria“, której zespoły, biorące udział w Turnieju, znajdują się o-

becnie w doskonałej formie, o czym świadczy wymownie podana wczoraj tabela rozgrywek.

Dotychczas puchar za koszykówkę pań znajdował się w posiadaniu K. S. „Brygady“, która zdobyła go dwukrotnie w roku 1932-33 i 1933-34.

W posiadaniu „Brygady“ znajdował się również puchar za siatkówkę pań, zdobyty przez tę drużynę w r. 1933-34. Natomiast puchar za siatkówkę pań 1933-34 znajdował się w posiadaniu W. K. S. 27 pp.

Któremu klubowi przypadnie w tegorocznych rozgrywkach puchar za siatkówkę pań — trudno jest obecnie już przewidzieć. Na pytanie to da odpowiedź wynik niedzielnych rozgrywek w tej konkurencji.

Uroczystość zakończenia Turnieju odbędzie się w niedzielę 13 bm. na boisku „Victorii“ w parku 3-go Maja.

Walka z niechlujstwem w piekarniach częstochowskich.

Komisja sanitarna miejskiego wydziału zdrowia w osobach dr. Witolda Siciarza i dwóch kontrolerów przy współudziale przedstawicieli policji przeprowadziła lustrację piekarni miejscowych.

W wyniku tej lustracji 10-ciu właścicieli piekarni, w których stan sanitarny pozostawał bardzo wiele do życzenia, zostało ukaranych od razu na miejscu znacznie grzywnami. W 4-ch piekarniach stwierdzono jeszcze gorszy stan sanitarny, wobec czego przeciwko tym właścicielom skierowano sprawy do sądu. Pozatem komisja wystąpiła do Starostwa grodzkiego z wnioskiem o zamknięcie 2-ch piekarni, znajdujących się w warunkach, urągających najelementarniejszym pojęciom o czystości.

Częstochowianka bohaterką tragedji miłosnej.

Niecodzienną przygodę przeżyła częstochowianka p. Helena Cichecka zamieszkała na letnisku w Ojcowie. Otóż p. Cichecka, korzystając z pięknej pogody spacerowała po parku ojcowskim, gdyż tuż w pobliżu jej, przy stacji benzynowej rozległ się strzał i jakiś młody człowiek zwałił się na ziemię. Wrzenie było tak silne, że p. Cichecka zemdlała. W parku powstał popłoch, letnicy rzucili się na ratunek, przypuszczając, że popełniono morderstwo i samobójstwo i że koło stacji benzynowej leżą dwa trupy.

Krwawe porachunki lokatorów z gospodarzem. Widownią krwawego zajścia był dom Nr. 122 przy ulicy Olstyńskiej.

Pomiędzy właścicielem tegoż domu Szczepanem Dziębą a lokatorami jego, małżonkami Tomaszem i Władysławą Kosami istniały od pewnego czasu nierozumienia.

Onegdaj wojownicze małżeństwo napadło na podwórzu domu na właściciela, który został przez nich dotkliwie pobity. Wezwany na miejsce lekarz

stwierdził u Dzięby ciężkie uszkodzenie ciała.

Tomaszem i Władysławą Kosami zajęła się policja.

Groźby zabójstwa. Do policji zgłosiła się wczoraj mocno wystraszona nie wiasta, która okazała się p. Stefanja Błaszczuk (ul. Kilińskiego 90) i zameldowała, że mał jej p. Stefan Błaszczuk, z którym jest w separacji, zaczęła ją na ulicy i grozi zabójstwem. Wobec tego, że groźby męża p. Stefanja traktuje poważnie, uważając, że może on je wy-

konać, policja wdrożyła przeciwko p. Stefanowi dochodzenie karne.

Zacięta bójka na dworcu kolejowym. Burzliwy incydent miał miejsce o godz. 18 na tutejszym dworcu kolejowym.

Z nieznanych bliżej powodów wybuchła sprzeczka pomiędzy Majerem Dębrowiakiem (Berka Joselewicza 9) a niejakim 17-letnim Abramem Szpigelmanem. W pewnej chwili Dębrowiak rzucił się na Szpigelmana, uzbrojony w jakieś tępe narzędzie i ugodził go w głowę tak silnie, że Szpigelman doznał wstrząsu mózgu. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

50 zł. nagrody. W dniu 7 bm. w godzinach popołudniowych, w czasie pościgu za sprawcami zabójstwa ś. p. st. post. Krzyżanowskiego, od rzeki Stradomki przy folwarku Bogusławskiego w stronę Sabinowa (szpital Ubezpieczalni) został zgubiony rewolwer. Za odnalezienie i zwrócenie, ewentualnie udzielenie informacji Wydziałowi Śledczemu w sprawie wymienionego rewolweru, wyznacza się nagrodę 50 zł.

Amator cudzych gołębi. P. Edmundowi Plotrowi Szczepańskiemu, zam. przy ul. Skrzyneckiego 48, skradziono w dniu 30 września 7 gołębi. Wczoraj prowadząca w tej sprawie dochodzenie policja wykryła złodzieja, którym okazał się Jan Błasiak (ul. Lwowska 37), od którego skradzione gołębie odebrano i zwrócono poszkodowanemu.

Ujęcie złodzieja. Policja zatrzymała wczoraj niejakiego Bolesława Kocika (Rynek Wieluński 4), który skradł p. Marij Różyckiej (Aleja 33) zegarek i 350 zł. gotówki.

Zniesienie 10 proc. dodatku interwencyjnego do podatku gruntowego. Przy wpłacaniu rat podatku gruntowego, pobierane były dwa 10-procentowe dodatki: jeden t. zw. kryzysowy, wprowadzony ustawą, drugi — t. zw. interwencyjny, ustanowiony rozporządzeniem rady ministrów. Pobór dodatku kryzysowego zniesiony został z dn. 1 sierpnia br. Pobór dodatku interwencyjnego opierał się na rozporządzeniu rady ministrów, obowiązującym do września br.

Wobec tego, że rozporządzenie to nie zostało prolongowane, dodatek interwencyjny tamsamem został zniesiony. W związku z tem Min. Skarbu wydało okólnik do urzędów skarbowych z poleceniem, aby w nakazach płatniczych na 2 ratę podatku gruntowego za 1935 r. nie wykazywać 10 proc. dodatku interwencyjnego i nie pobierać go przy wpłatach tej raty. Dodatek ten jednak pobierany będzie nadal przy wpłatach zaległych (poprzednich) rat.

Z RADOMSKA.

— **Skradziony skarb i ujęcie złodziei.** Franciszkowi Kmiecowskiemu w wsi Forlarki, gm. Radomsk skradziono z zamkniętego mieszkania zapomocą oderwania kłódki od drzwi 400 zł. gotówką i weksle na sumę 130 zł. Zawiadomiona o kradzieży policja w dochodzeniu ustaliła, że kradzieży dokonał znany złodziej Kulawiak (Górna 24) oraz Józef Jarecki zam. u Kmiecicia, który wiedział, iż przechowuje on pieniądze w poduszce, skąd zostały skradzione. Złodziei przekazano sądowi grodzkiemu w Radomsku celem zastosowania jako środka zapobiegawczego tymczasowego aresztu.

— **Złodziej z pow. częstochowskiego na występach we wsi Bartodzieje.** Stanisławowi Olczykowi ze wsi Bartodzieje Włosciańskie, gm. Radomsk skradziono ze strychu garderobę wart. 120 zł.

O dokonanie tej kradzieży jest podejrzany Marjan Kępiński ze wsi Mykowników pow. częstochowski.

— **Pożar we wsi Orzechów.** W zabudowaniach Władysława Wolskiego z Orzechowa gm. Kobile wybuchł pożar.

Pastwą płomieni padł dach słomiany oraz połowa domu drewnianego.

Straty wynoszą 400 zł. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w komi-

Słowo sportowe

Zapaśnictwo —
sport niepopularny.

Dzisiejsze pokolenie młodzieży, opanowanie niezdrową manją rekordów, skierowało swoją uwagę na dwie gałęzie sportu: lekką atletykę i boks. W naszych czasach, na przestrzeni kilku lat dokonano się ogromne przewartościowanie pojęć co do sportu, wogóle, a niektórych jego gałęzi w szczególności. Zapaśnictwo, hokej, piłka nożna, szermierka, tenis — to sporty uprawiane dziś przez niewielki i gromadzące znacznie mniej publiczności, aniżeli działo się to przed paru laty.

Jakież są przyczyny, że dzisiejszy młodzieniec potrafi bez zająknięcia wyliczyć czas Walasiewiczówny na 60 czy 100 metr., zna powód niepobicia rekordu światowego o 0,3 sekundy przez Kucharskiego lub Noji; pamięta o ile więcej centymetrów skoczył Pławczyk wciągając dwóch miesięcy, a nie potrafi przypomnieć sobie żadnego nazwiska dobrego zapaśnika polskiego lub szermierza?

Powodów jest kilka.

Dla lepszego zrozumienia poruszanego zagadnienia ograniczymy się do jednej gałęzi sportu — zapaśnictwa i po staramy się omówić przyczyny jego niepopularności. Utało się u nas błędne pojęcie, że zapaśnictwo jest sportem brutalnym i bolesnym. Takie wrażenie odnosi widz rozmaitych turniejów o mistrzostwo świata, gdzie walczą zawodowi atleci, gdyż jedynie takie imprezy cieszą się powodzeniem, podczas gdy walki amatorskie nie ściągają nigdy większej ilości publiczności. Dużo już na temat tych imprez, urządzanych przez zawodowych atletów napisano. Nie chcąc się powtarzać, stwierdzimy tylko, że w większości wypadków walki na takich zawodach są „robione“, a często okrzyki sprzeciwu publiczności, górnych rzędów, zawierają dużo gwałtowności. Te wszystkie postępowania i bolesne wykrzywania ust przez zapaśnika są obliczone na efekt i zregulują odnośną pożądaną skutek.

Jednego tylko nie rozumieją ci panowie: że swoim postępowaniem wyrządzają niepowetowaną krzywdę sportowi zapaśniczemu, wyrabiając wśród publiczności błędne pojęcie o istocie i zadaniu ciężkiej atletyki.

Nie przeczymy bynajmniej, że istnieją, a nawet praktykują się w zapaśnictwie chwytów bolesne, nie są one jednak tak niebezpieczne jak np. w boksie, gdzie fachowy „nokaut“ lub „sierpowy“ może spowodować długotrwały uraz, a nawet dość ciężkie komplikacje.

Drugą przyczyną i to może najważniejszą jest brak w naszej młodzieży wytrwałości i sumiennosci — tak koniecznej przy trenowaniu zapaśnictwa. Bo nie wystarczy tu już tylko zaprawa w klubie, ale konieczną jest również codzienna gimnastyka w domu. Poza to różnorodność ćwiczeń (o ile trening zapaśnika jest racjonalnie prowadzony) zniechęca mniej wytrwałego amatora do dalszego kontynuowania rozpoczętej pracy.

Pogoń za łatwizną, szukanie w sporcie tanich zwycięstw, jednostronność — to są grzechy naszej młodzieży i nadtem warto się zastanowić.

Zbigniew Krygler.

Zdrowie i higiena.

Nowy środek
na zatamowanie krwi.

Lekarz amerykański dr. Cromb wrócił niedawno z podróży po Afryce. W odczycie wygłoszonym w Związku lekarzy w New Yorku opowiedział dr. Cromb o zdobyciach swojej ekspedycji.

Między całym szeregiem ogromnie ciekawych szczegółów ze swej podróży opowiedział dr. Cromb o sposobie, w jaki niektóre szczepy murzyńskie tamują krew, płynącą z rany czy zadrągnięcia.

Otóż, w nieprzebranych lasach Afryki rośnie dziwna jakaś, bliżej niezbadana roślina o szerokich, bardzo mięsistych liściach. Do najobficiej krwawiącej rany wystarczy wcisnąć parę tylko kropel soku z liścia. Rana natychmiast

Jak się odbywa transfuzja krwi.

Reportaż z kliniki uniwersyteckiej.

Zimna niebiesko biała barwa oleju malowanych ścian; zimne błyski noży, nożyczek, pilek, haków, kocherów równymi rzędami lśniących na szklanych półkach szaf; na przezroczystych taflach stołu ampułki, strzykawki i flaszki — obok pękate, niklowe puszkę, pełne gazi ków i waty. Białą serwetą okryty stolik ze „starilem“, do którego wolno zbliżyć się tylko lekarzom i pielęgniarkom.

Wszystko w tej sali jest obce i chłodne, tylko powietrze gorące, aż dusi... Bezszelestnie posuwają się białe postacie lekarzy, słychać krótkie, ściszone głosy rzucające słowa poleceń.

Pośrodku sali ustawiono równolegle dwa wózki, pomiędzy nimi mały stolik. Na każdym z wózków nieruchoma postać do ramion okryta prześcieradłem. Tylko, że ten po lewej stronie leżący człowiek jest wynędzniały i blady, tak blady, że jego twarz nie różni się bardzo od bieli serwet — a ten obok jest silny, różowy, trochę podniecony i tylko dlatego leży tak spokojnie, że mu w tej chwili nie wolno inaczej.

Pielęgniarka ujęła jego lewą rękę, przewiązuje ją ciasno gumowym paskiem wysoko nad łokciem; zgłębienie łokcia myje spirytusem — benzyną — eterem, wreszcie smaruje jodyną.

— Proszę zaciśnąć pięść i już nie ruszać ręki — mówi do niego.

Skolei ten sam rytuał z prawem ramieniem chorego. Tylko ono nie nabiega tak szybko krwią i nie sinieje, jak tamto zdrowe i muskularne ramię: jak

bardzo trzeba mu dodać tej nowej, nieznszczonej przez cierpienie krwi!

Teraz chirurg wszedł między wózki.

Na śnieżnej serwetce stolika zabyła stal sterylizowanej tacki i podstawki; na nich składa lekarz niewielką, szklaną strzykawkę, przedzieloną pośrodku szczelnym tłokiem.

Chory otworzył oczy, niepokojnie śledzi jego ruchy. Boi się.

— Przecież nie będzie pana bolało: jedno małe ukłucie... O syn pana wcale się nie boi, prawda?

— Skądże znowu! — prosi nawet, aby nie zwracać na niego uwagi, wziąć tyle krwi, wiele trzeba, chociażby jaknajwięcej...

Szybkim ruchem wbija się igła w na brzmiałą żyłę, gumowa rura łączy ją z końcem strzykawki.

Pierwszy ruch tłoka — pół strzykawki napełnia się krwią.

— Pierwsza porcja na ofiarę bogom — mówi chirurg z uśmiechem.

Zawsze tak mówi i zawsze przytem się uśmiecha. Tej krwi nie można przetoczyć, jest bowiem zmieszana z powietrzem, a lekarz korzysta z tego, aby jakoś odciążyć to naprężenie, przeciąć ten uroczystry nastrój zbyt napiętego nerwu.

Drugi ruch tłoka i ciemna krew wylała się na przygotowaną miseczkę.

— Teraz już wszystko dla ojca.

Drugi koniec strzykawki, połączony z igłą, wbity do żyły chorego, pielęgniarka odwiązuje gumę na jego ramieniu. I już stopniowo, miarowo, powoli

chirurg jednym ruchem tłoka wciąga do strzykawki krew dawcy syna, aby ją następnym ruchem wprowadzić do żyły ojca. Każdy ruch tłoka — to 5 centymetrów sześciennych krwi. Liczy:

— Raz — dwa — trzy — o już piętnaście. Już sto. Jak się pan czuje?

Dawca czuje się doskonale. Po trzechset proponuje, żeby wziąć jeszcze więcej.

— Nie, dosyć. Chory musi sobie tę nową krew przyswoić. Może za kilka dni powtórzymy, jeśli będzie trzeba.

Chory poruszył się niespokojnie. Co mu jest?

— Tak gorąco...

— To dobrze, bardzo dobrze. Zawsze jest gorąco. Już pan odpocznie, już koniec. Prawda, że nie było straszne?

— Zrzucić gumę u dawcy! Igła wyjęta — guzik na miejsce ukłucia i teraz zgiąć rękę w łokciu!

Chorego wywożą z sali. Jeszcze chwila i dawca wstaje. Jest może trochę bledszy, ale to raczej ze wzruszenia. Cieszy się, że mógł dać ojcu krew, że okazała się odpowiednia.

Bowiem niezawsze krew jednego człowieka można przetoczyć drugiemu. Jest kilka grup krwi: A, B, AB i O. Grupa O nadaje się dla każdego, ale krew grupy A lub B można łączyć tylko z krwią tej samej grupy, lub z grupą AB. W przeciwnym razie nastąpiłyby bardzo groźne komplikacje, a nawet śmierć krwibiorcy. Dlatego przed dokonaniem transfuzji należy przeprowadzić bardzo dokładne badanie.

OBRAZKI SĄDOWE.

Paranie para.

— No i co, panie Chodak? Jeszcze się pan nie przyznaje? A przecież pani Kozakowska twierdzi z całą pewnością, że to właśnie pan zawodowo gra cukierkami w „para nie para.“

Oskarżony Mikołaj Chodak wzruszył ramionami.

— Pan sędzia to taki łatwowski. Abo kobiecie można dać wiarę? Też mi świadek. Jakbym ją choć z raz w cyferblat zamalował, toby zara inaczej zaczęła gadać.

— Również świadek Kawecki tak samo zeznawał.

— Co ja na to poradzę, panie sędzio. U nas w Polsce to takie ludzie są, że każdy jeden radby drugiego jeszcze za życia pogrzebać. To już taka natura, proszę sądu wysokiego.

— Więc i pani Łopianowa kłamie?

— Wiadoma rzecz, że kłamie. Ja ślusarz jestem, skąd do mnie takie rze-

czy? Chociaż teraz obecnie przezrobotny jestem, ale w „para nie para“ nie gram. I wogóle nie gram, panie sędzio, ponieważ że niemuzyczny jestem; co najwyżej to w karcie po parę groszy z kolegami przewalam.

— Jednakże wszyscy trzej świadkowie twierdzą kategorycznie, że widzieli.

— Abo ja mówię, że nie widzieli? Widzieli! Tylko, że nie mnie! Ja facet jestem solidny, bliźnich nie uderzam. Na diabła mi taka nawalanka? Przecież bym nie sumienie później zagryzło, o wielebym w ten deseń sarę z jakiego feja wypalił.

— A zresztą, wie pan sędzia co? Po chorobę nam ta cała spierka. Akuratnie mam przy sobie ździebko cukierków — zagramy w „para nie para“. O wiele pan sędzia trafi, walę na miesiąc do ciupy. O wiele nie — idę na wolność Dobra?

Sędzia nie zgodził się jednak na takie załatwienie sprawy i skazał pana Chodaka na 3 tygodnie aresztu.

Nowy proces

Ks. Pszczyńskiego.

Przed sądem okr. w Katowicach toczyła się druga sprawa ks. Pszczyńskiego go ojca o uznanie unieważnienia jego małżeństwa drugiego przez sądy polskie zawartego z markizą hiszpańską Klotyldą de Silva Arcicollar.

Małżeństwo to zostało unieważnione przez sądy berlińskie, obecnie zaś ks. Pszczyński wniósł sprawę do sądu w Katowicach z prośbą o unieważnienie tego małżeństwa w Polsce a to ze względu na sprawę majątkową.

Jak wiadomo — z drugą żoną ks. Pszczyńskiego ojca, ożenił się Bolko hr. Hochberg Sąd po rozpatrzeniu sprawy odroczył ogłoszenie wyroku do 16 bm.

Samobójstwo

mordercy i gwałticiela.

W lesie koło Buczacza popełnił samobójstwo żołnierz 48 pp. Palczak. Jak się okazało, Palczak zbiegł z pułku, udając się samowolnie do Buczacza i tam namówił 15 letnią uczennicę Furmanównę, aby z nim wyszła na spacer do lasu. W uroczysku Zyznomierskim żołnierz dopuścił się gwałtu, potem zadusił dziewczynkę, a zwłoki zakopał w pobliżu opuszczonego młyna. Następnego dnia

naskutek wyrzutów sumienia dezertował się do lasu i tam się powiesił.

Ohydny mord.

Wczorajszej nocy w Dąbrowie na ul. Królowej Jadwigi zamordowany został 30 letni Piotr Dziwiński, robotnik huty Bankowej, zamieszkały na kolonji „Dzie wiaty“ w Gołogogu.

Nieszczęśliwy pochnięty został dwukrotnie nożem w okolicę serca i zmarł na miejscu.

Morderca został przez policję schwytany. Jestto 41 letni Leon Zurek znany złodziej i awanturnik.

Zurek od pewnego czasu czuł urazę do Dziwińskiego i zaprzysiągł mu zemstę.

Wczoraj w nocy spotkał swego wroga na ulicy i bez słowa zatopił mu dwukrotnie nóż w piersi.

ZE SWIATA.

Kraj stuletnich ludzi.

Mimo faktu, że życie staje się coraz mniej przyjemne i atrakcyjne, długowieczność należy do problemów, cieszących się najpowszechniejszym zainteresowaniem. Według niedawno ogłoszonych oficjalnych zestawień statystycznych — prawdziwą ojczyzną długowiecznych jest Bułgaria. Niewielki ten kraj posiada przeszło 160 obywateli, którzy przekroczyli setny rok życia.

Jakimi wskazaniem higienicznymi kierowali się ci współcześni Matuzalemi? Statystyka wspomniana podaje, że wszyscy wstępowali w związki małżeńskie przed 25 rokiem życia — w 80 procentach byli wegeterjaninami i codziennie spożywali kumys. Poza tem wszyscy stuletni są szczerymi analfabetami. Nie stety, nie udało się dotąd ustalić, który z tych czynników ma decydujący wpływ na przedłużanie życia: czy wczesne małżeństwo, czy kumys — czy wreszcie analfabetyzm.

Humorystyczna wyprawa po naftę

Ks. Ludwika de Bourbon.

Panowie Rickett i Chertock nie wyczerpują obszernej listy amatorów naftę abisyńską. Przed kilkunastu dniami negus otrzymał depeszę, podpisaną przez księcia Ludwika de Bourbon, reprezentującego rzekomo poważną grupę finansistów amerykańskich — z propozycją przeprowadzenia negocjacji koncesyjnych. Negus oddepesował odwrot.

nie, że bardzo chętnie powita księżego gościa w Addis Abeba — pod warunkiem, że przybędzie na własny koszt. — Niestety w Nowym Jorku, gdzie księżę de Bourbon stale mieszka — depesza negusa została przekreślona i wynikało z niej, że cesarz gotów jest pokryć koszty dalekiej podróży do egzotycznej Abisynji.

Księżę de Bourbon ujęty uprzejmością cesarską siadł na okręt i po kilku tygodniach zawitał na dwór w Addis Abeba. Kiedy jednak przedłożył wysoki rachunek za koszty podróży nastąpiło gwałtowne oziębienie serdecznej dotąd atmosfery. Król królów oświadczył stanowczo, że nie zamierza finansować podróży swych gości — choćby nawet byli księżętami krwi.

Ta odmowa ujawniła tragiczne położenie księcia. Choćby bowiem reprezentował rzekomo potężną grupę finansistów — nie miał pieniędzy na podróż powrotną.

Po wielodniowym bombardowaniu depeszami banków nowojorskich przesłano wreszcie księciu de Bourbon bilet z Addis Abeba do Aten — gdzie w chwili obecnej oczekuje on dalszej pieniężnej przesyłki, aby móc wrócić do Nowego Jorku.

Abisyńskie wyprawy po złote runo dały w wyniku rezultaty dość problematyczne.

10 lat trzymał żonę w klatce!

W Bari aresztowano onegdaj dyrektora cyrku wędrownego, niejakiego Enrico Grano. — Podczas rewizji policja odkryła bowiem w jednym z wozów cyrkowych klatkę w której znajdowała się kobieta, zakuta w kajdany. Okazało się, że uwięziona była żoną dyrektora Grano. W roku 1925 poślubiła ona swego męża, który jednakowoż w krótki czas później przekonał się że Margarita zdradzała go z jednym ze swoich artystów. Oburzony dyrektor wypędził winnego, żonę jednak zamknął do klatki żelaznej, przeznaczonej dla dzikich zwierząt. Ażeby usprawiedliwić ten postępek przed członkami cyrku, Grano oznajmił im, że żona jego popadła w obłąkanie i zakazał im zbliżać się do

Włosi wycieli w pień kilka tysięcy trędowatych

Nowe zastępy trędowatych-upiorów maszerują na Aksum.

Zdobycie przez Włochów świętego miasta abisyńskiego Aksum wywołało w całej Abisynji religijny szal. Mieszkańcy zapadłych nawet wiosk samorzutnie ciągną tłumami do miast, żądając, by dano im jakieś takie uzbrojenie i poprowadzono ich na wroga.

W Addis Abebie kursują niesamowite wieści o rzekomej bezwzględności, z jaką Włosi mieli wyciąć w pień kilka tysięcy świętych i nietykalnych trędowatych w Aksum. Dowództwo włoskie nie spodziewało się w docznie takich następstw swego kroku.

Okazuje się obecnie, że podczas walk o Aksum szczególnie odznaczyły się włoskie pułki murzyńskie. Gdy jednak wojownicy abisyńscy wycofali się z miasta i na ulicach pojawiły się upiorne postacie trędowatych, zbrojnych jedynie w dzidy i noże, kolorowe wojska włoskie zbuntowały się i uciekły.

Stojące za nimi oddziały macierzystych wojsk włoskich próbowały je powstrzymać najpierw salwami ostrzegawczymi, wreszcie oddano kilka seryj z karabinów maszynowych do własnych żołnierzy. Mimo to murzyni woleli iść na pewną śmierć, niż walczyć z trędowatymi.

Był moment, iż zdawało się, że Włosi będą musieli opuścić miasto, na wi-

dok bowiem wyskakujących z zaułków potwornie okaleczonych ludzi nawet biali żołnierze rzucali się do ucieczki. Kres panice położyła wreszcie kołba karabinów maszynowych, które wybiły trędowatych do ostatniego człowieka.

Straszna choroba stała się skuteczną bronią, boją się jej nie tylko Włosi, ale nawet sami Abisyńczycy, którzy zdaleka omijają swoich „świętych”. Czy Włosi zdołają utrzymać Aksum w swych rękach, trudno narazie przewidzieć. Jeżeli miasto zostanie odbite, będzie to zasługą trędowatych, którzy tworzą nowe zastępy, opanowane szalem religijnym, idą na zdobyte miasto. Trędowaci przeprowadzają się już przez rzekę i w sile około 5000 ludzi maszerują na Aksum.

Natarcie tak licznych oddziałów chorych wzbudziło w dowództwie włoskim poważne obawy, bowiem w walce z nimi nie można absolutnie liczyć na czarnych żołnierzy włoskich, którzy narówni z Abisyńczykami uważają trędowatych za świętych i nie odważą się do nich strzelać. Postanowiono rozprawić się z nieszczęśliwymi w sposób możliwie humanitarny. Dziś o świcie mają wystartować eskadry samolotów z bombami łzawiącymi, które obrzucą trędowatych, aby ich zmusić do odwrotu

wozu, gdzie znajdowała się Margarita. Gdy teraz policja uwolniła nieszczęsną z kajdanów, okazało się że dziesięcioletnie przebywanie pozbawiło ją całkiem możliwości poruszania się. Margarite przewieziono do szpitala a dyrektora Grano oddano do więzienia. Żona jego pozostanie na zawsze sparaliżowana...

Rzeczy ciekawe.

Dziwne koleje w życiu.

Dziwne koleje przechodził w swoim życiu Ludwik II król węgierski, syn Władysława Jagiełły i Anny arcyksiężniczki austriackiej. Urodzony

w roku 1506, przyszedł na świat bez skóry. Koronowano go w drugim roku życia, wstąpił na tron w dziesiątym, po przedwczesnej śmierci ojca w 1516 roku. Mając lat piętnaście ożenił się, w osiemnastym roku osiwił, a w dwudziestym został zabity przez Turków w bitwie pod Modraczem w r. 1526.

Jak szybko rośnie wieloryb.

Wieloryby są zwierzętami wędrownymi, podobnie jak ptaki wędrowne. Na zimę opuszczają zimne wody podbiegunowe i udają się na wybrzeża afrykańskie, skąd na wiosnę znowu odbywają podróż powrotną. W czasie pobytu na cieplejszych wodach przychodzą na świat małe wieloryby, które

le nie mam ochoty do śmiechu. Czy wczoraj przewróciłem na ulicy latarnię gazową. No, to zapłacę! Powiedźcie mi panowie o co mnie oskarżacie? Przecież trzeba powiedzieć...

Woznica Cadet miał twarz poczciwą i szczerą, wprawdzie trochę czerwoną od nadużywania trunków, ale otwartą i rożną. Niski był raczej niż wysoki i okrągły przytem jak antałek oczy miał niebieskie, gesty włosy jasne, kędzierzawe nosił małe wąsy i faworyty. Ubrany był czysto.

Sędziowie przypatrywali się twarzy tego człowieka który w całej dzielnicy cieszył się dobrą reputacją i wydała im się sympatyczną.

— Bynajmniej was nie oskarżają mój przyjacielu—odezwał się Gibray głosem, w którym wcale nie było surowości.

— A przecież mnie aresztowano — odrzekł żywo Cadet — nie po to chyba, żeby mi dać nagrodę za cnotę.

— To była tylko przezorność, ażeby was nikt nie wypytywał przed nami.

— Wypytywali—powtórzył Cadet.— A o co? Przecież nie zrobiłem nic złego.

— Jesteśmy o tem przekonani.

— Więc o czem panowie chcecie się dowiedzieć?

— Jakżeście swój czas spędzili wczoraj wieczorem.

— Jak czas spędziłem?

— Tak, coście porabiali? Myślę, że przecie powinniście to z ławością powiedzieć.

— Z łatwością... No, nie tak bardzo.

— Dlaczego?

— Bom się wczoraj uraczył.. a to może mi się przez to trochę pomieszało. Ale pomyślawszy dobrze, może sobie przypomnę... Najprzód pojechałem...

Gibray przerwał woznicę.

— Zaczekajcie—rzekł — odpowiadać

będziecie na pytania moje, ale musimy zacząć po porządku.

— Jak łaska pana sędziego.

— Jak się nazywacie?

— Klaudjusz Leonard Cadet.

— Gdzieście się urodzili?

— W dzielnicy tutejszej.

— Na której ulicy?

— Saint Moulin nr. 10.

— Rodzinę macie?

— O! niech mi pan e niej nie wspomina!.. Ojciec, matka, siostra i trzech braci, żadne już nie żyje. Sierota ja, biedny sierota i kawaler. Chętniebym się ożenił, ale cóż, kiedy wszyscy wiedzą, że lubię kieliszek i mamusie wcale nie mają do mnie przekonania.

— Ile macie lat?

— Trzydzięci pięć.

Sekretarz komisarsza policyjnego, zastępujący pisarza sędziego śledczego, notował wszystkie pytania sędziego i odpowiedzi Cadeta.

Gibray mówił dalej:

— Wyście wczoraj jeździli karetką nr. 2384, należąca do pana Bieneta, waszego gospodarza?

— Ja, Karetka wyborna. Koń pędził jak wiatr. U naszego pana koniom dobrze jeść dają.

VII.

Z Kim Cadet jeździł.

Dawno jesteście za woznicę?—pytał dalej sędzia śledczy.

— Zacząłem służyć, jak miałem rok dwudziesty—odpowiedział Cadet.

— A jak dawno u pana Bieneta.

— Pięć lat będzie. Ośm lat służyłem u właściciela dorożek Samuela, aż do jego śmierci, ale mam świadectwo, potem dwa lata u kompanji.

— A dlaczego tam nie zostaliście dłużej?

Cadet podrapał się w głowę.

mają długość około 7 metrów. Samica, co dwa lata rodzi jedno młode, i to w miesiącu kwietniu lub maju. Karmi je ona aż do grudnia. Pokarm jest bardzo tłusty, lecz nie zawiera białka ani cukru. W grudniu młody wieloryb mierzy już 16 metrów, w maju roku następnego jest już zupełnie dorosły.

Grzyb o wadze 17 kg.

W Bułgarii rośnie grzyb, ważący około 17 kg. Jest to największy jadalny grzyb na świecie, o barwie białoszarej. Rośnie na starych pniach drzew. Spotyka go się rzadko. Ktokolwiek go znajdzie, zwyczaj wymaga, aby zaprosił do siebie na ucztę mieszkańców wsi. Gotuje się go i podaje w białym sosie. Poza tem kraje się go jak tort na tyle kawałków, ile jest osób. Jedyne wdowy otrzymują podwójną porcję. Skąd pochodzi ten starodawny i dziwny zwyczaj — nie wiadomo.

RADJO.

WARSZAWA 12 października
6.30 Pieśń „Kiedy ranne”. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Program na dzień bież. 17.55 Parę informacji. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Koncert ork. kameralnej z Wilna. 13.00 Koncert zespołu harmonistów. 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.30 Przerwa. 14.30 Muzyka francuskich kompozytorów (płyty). 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Koncert ork. mandolinistów z Katowic. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Utwory na skrzypce. 16.30 Skrzynka techniczna. — 16.45 „Cała Polska śpiewa. 17.00 Odczyt. 17.15 Nowości z płyt. 17.45 Pogadanka z Wilna. 17.50 Odczyt z Torunia. 18.00 „Wesoła aud. dla dzieci”. 18.30 Przegląd wydanstw. — 18.40 Pogadanka społeczna. 18.45 Krótki koncert solistów (płyty). 19.00 Koncert reklamowy. 19.15 Program na dzień następny. 19.25 „O sortowaniu jablek”. — wygłosi inż. J. Kępką. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Testament Marszałka”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.00 Aud. dla Polaków z zagranicy. 22.30 Humor regionalny. 22.00 Koncert w wyk. ork. P.R. pod dyr. St. Nawrota. 23.00 Wiadomości meteor. dla komunik. lotniczej. 23.05 Muzyka tan.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Słowo”.

— A, bo to... — rzekł zmieszany — wszystkiego tego narobiła ta wódka argentyńska — przez nią straciłem miejsce.

Lekki uśmiech przemknął po ustach sędziego śledczego.

Spostrzegłszy uśmiech ten, woznica zrozumiał, że widocznie jego otwartość zrobiła dobre wrażenie. Zaraz poczuł się swobodniejszym.

Gibray ciągnął dalej:

O której godzinie wyjechaliście wczoraj?

— W południe, punkt bez kwadransu. Pojechałem wprost na dworzec kolejki północnej, gdzie zaraz zabrałem jakąś panią z dziećmi musiałem walić aż na drogę żelazną Montparnasse, Słarczyście daleko! Dostałem franku sześćdziesiąt centów! sześć groszy na wódkę. Maluczko—potem...

Sędzia śledczy znowu przerwał woznicę:

— Wrócimy jeszcze później do tego, coście robili z czasem. A teraz powiedzcie, o której godzinie wróciliście do domu tej nocy?

Cadet znowu poskrobał się w głowę, co oznaczyło że był w kłopotcie i milczał.

— Dlaczego nie nie mówicie? — za-

pytał Gibray.

— A bo w tem właśnie sek...

— Pamięć wam nie dopisuje.

— A trochę. Tak dokumentnie nie mogę powiedzieć. Może była godzina druga nad ranem, a może później, a może wcześniej. Śnieg zaczął padać, walił mnie w twarz.

— Dowiemy się, o której godzinie śnieg zaczął padać.

— Punkt o wpół do drugiej panie sędzio—wmieszal się brygadjer sierżantów miejskich—chodźcie z patrolem przyszedłem właśnie do cyrkułu.

d. c. n.

Krwawa Czwórka

8

W sionce znów poczuł ogarniający go niepokój. Zatrzymał się i obrócił. Dwóch sierżantów miejskich szło za nim.

Biedny Cadet zobaczył, że bardzo gorliwie pilnują człowieka, któremu nikt nie chce nie złego zrobić.

Brygadjer otworzył drzwi i rzekł:

— Wejście moi kochani!

Potem głosem wyraźniejszym dodał:

— Woznica Cadet.

Przestąpiwszy próg pokoju zobaczył Cadet ludzi w czarnym ubraniu z orderami, bardzo poważnie wyglądających, a na widok ten nie mógł powściągnąć coraz bardziej wzmagającego się w nim wzruszenia. Serce mu się ścisnęło.

— Tyłu ludzi—pomyślał—musi być coś strasznego.

Nie stracił jednak głowy i ukloniwszy się nisko, rzekł tonem dość pewnym:

— Tyle mam w głowie oleju, proszę panów, że rozumiem, że jestem przed panami sędziami, że mnie aresztowano, że badany będę, ale to prawda również, że nazywam się Cadet, że jestem człowiekiem uczciwym i każe mi panowie powiesić lub zgilotynować zaraz w tej chwili, jeżeli co z tego wszystkiego rozumiem.

Zamilkł, ażeby odetchnąć, poczem mówił dalej:

— Kazaliście mnie panowie schwytać i zaprowadzić do cyrkułu, zmusiliście mnie iść przez ulicę między dwoma sierżantami miejskimi, jakbym był takim niebezpiecznym złodziejem—a to wcale nie śmieszne ręczę panom, i wca-